

Број посна

ШИФРА _____

КОМИСИЈА _____

ТЕСТ ЗНАЊА

ЗА III РАЗРЕД ГИМНАЗИЈЕ И
ПРАВНОБИРОТЕХНИЧКЕ ШКОЛЕ
ИСТОРИЈА
ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ
2015. ГОДИНЕ

УПУТСТВО ЗА РАД

1. Свако питање пажљиво прочитај да би га потпуно разумео.
2. Ако неко питање не можеш одмах да решиш, не губи време већ пређи на следеће, а касније се врати решавању прескоченог питања.
3. Потруди се да на свако питање одговориш тачно и потпуно.
4. Питања ради самостално и не ометај друге ученике.
5. Израда теста траје 60 минута.
6. Тест обавезно попуни хемијском оловком, јер се у противном одговори неће признати.

1. Повежи ауторе и њихова дела тако што ћеш број испред аутора написати на линији испред дела:

1. М. Лутер	Правила Англиканске цркве
2. Ф. Меланхтон	Позив хришћанском племству немачког народа
3. Ж. Калвин	Спор о моћи и корисности индулгенција
4. Т. Крамер	Вавилонско ропство цркве
	Општа места теологије
	Темељи хришћанства
	О слободи хришћанског человека

2. Уписујући на линији бројеве од 1 до 5; хронолошки поређај догађаје : (1 за најстарији догађај):

- Енглеска губи Кале
- Мир у Канбреју
- Уговор у Тордесильасу
- Иван IV Грозни постаје цар
- Уједињење Португала и Шпаније

3. Заокружи Т ако је тврђња тачна а Н ако је нетачна.

a) Лутеров протестантизам је имао феудално обележје	T H
б) Поред муслимана краљ Филип II је сматрао и протестантне непријатељима.	T H
в) Пољска је постала наследна монархија после изумирања династије Јагеловића 1572.	T H
г) Миром на реци Житви Турска се ослободила трибути који је плаћала Аустрији.	T H

4. Два су се догађаја десила исте године (заокружи два тачна одговора):

- а) Битка код Валмија
- б) Проглашен трећи устав у Француској
- в) Трећа подела Пољске
- г) Основана српска гимназија у Сремским Карловцима
- д) Устанак Тадеуша Кошћушког

5. Русија је у новом веку постала царевина. Московски кнезови уздижу државу која постаје светска сила.

Одговори на питања:

- а) Када је настала руска аутокефална црква? _____
- б) Када је Русија постала царство? _____
- в) Када настаје Руска патријаршија? _____
- г) Који је назив био за Украјину? _____
- д) Када је основана Руска академија наука? _____
- ћ) Када је Русија добила универзитет? _____

6. Повежи појам и објашњење тако што ћеш број испред појма написати на линији испред објашњења:

1. Потоси	_____ дноверје коришћење два имена – исламског и хришћанског
2. Новицијат	_____ хайдуци у Грчкој
3. Фронда	_____ праћка – грађански рат (1648-1653)
4. Мимикрија	_____ искушеништво
5. Клефти	_____ највеће рударско насеље у време открића

7. Османска Турска држава је велики развитак у XVI веку у сваком смислу те речи. Имала је највећу површину, уређена законима, постигла је врхунац свог развитка. Одговори:

- а) У ком временском периоду Аустрија плаћа трибут Турској? _____
б) Када је Турска добила статус велике сile? _____
в) Ко је био командант турске а ко аустријске војске у време сеобе под Арсенијем Трећим Чарнојевићем? _____
г) Где је била битка када је извршен пробој опсаде Беча 1683. године? _____

8. Одговори на питања:

- а) Наведи време када су израђене прецизније карте Паола Тосканелија?
_____
б) Кome је припала Индија уговором у Тордесиљасу?
_____
в) Наведи истраживача који први започиње истраживање западне Африке?
_____
г) Који француски истраживач истражује залив и реку Сен Лоренс?
_____

9. Одговори на питања:

- а) Ко и када је открио закон гравитације? _____
б) Ко је поставио темеље физике и која је била његова теорија?
_____
в) Који филозофи су обележили време XVII века? _____
г) Ко се бавио проучавањем анатомије људског тела и које је његово дело? _____

10. Пажљиво прочитај одломак и одговори на питања:

„1716. Учинише Турци рат с цесаром. И отиђе велики везир (са) страшном силом војске на Варадин. И дође цесарова војска на помоћ граду и пред њом принц Југен, ћенерал Надасци и принц Александар с осталом господом и војском немачком и мађарском. Који једино (заједнички) ударише на Турке и жестоко их разбише и отераше. И отеше им хазну, храну и све ствари војничке. Ту погибе везир и осталијех турака брез броја“

- a) Где је била ова битка (данашњи назив места)? _____
b) Са којом државом ратује Турска ? _____
v) Ко је владар те државе у време битке? _____
g) Ко је командовао победничком војском у овој бици? _____

11. Свето римско царство немачког народа је једно од три европска царства која постоје у XVI веку. Одговори:

- a) Које су институције биле заједничке за све чланице ове државе? _____
b) Наведи територије (две) којима влада Фердинанд I 1556.? _____
v) Ко је у хришћанском свету био непријатељ Карла V ? _____
g) Која је била последња победа (успех) Карла V ? _____

12. Пажљиво прочитај одломак историјског извора и одговори на питања:

„...наш сербски патријарх господин Арсениј Јовановић с митрополити рашким, нишким и ужиčким под цесарскаго величества државу от турскаго зла, живот свободаше, прибеже, ... не само што ползи никаквије не придоби, но и наш сербскиј род чрез зло управљеније турскому мечному посеченију, робству и конечном именији разграбљенију предаде, jako једва која душа спасе сја от погибельји“

- a) О ком догађају говори овај извор? _____
b) Када је био рат када се овај догађај догодио? _____

13. Поред догађаја упиши годину:

- a) Штампани *Октоих* и *Псалтир* _____
b) Погибија Павла Бакића, последњег српског деспота _____
v) Створен Карловачки генералат _____
g) Уведени Српски статути _____

14. Спој догађаје који су били исте године. Упиши број из леве колоне на црту десне колоне:

1. Турци освајају Београд	_____ Виљем III Орански постаје краљ Енглеске
2. Аустријска војска заузима Београд	_____ Мир у Уtrechtу
3. Митрополија премештена у Сремске Карловце	_____ Монтескје објављује <i>Дух закона</i>
4. Нови Сад добио статус слободног краљевског града	_____ Сабор у Вормсу

15. Поред документа упиши годину доношења:

- a) Навигациони акт _____ b) *Nabeas sorpus act* _____
v) Декларација права _____ g) Акт о престолонаследству _____

РЕШЕЊА ЗА ТРЕЋИ РАЗРЕД ГИМНАЗИЈЕ ОПШТИНСКО ТАКМИЧЕЊЕ 2015

Број питања	Тачан одговор	Број поена
1.	4,1,1,1,2,3,1 Завод 37-39 Фреска 29-31	2/0
2.	4,2 1,3,5 1559; 1529; 1494; 1547; 1580	3/0
3.	а) Т; б) Т; в) Н; г) Н	1+1+1+1=4
4.	б) Проглашен трећи устав у Француској в) Трећа подела Польске	1/0
5.	а) 1448; б) 1547; в) 1589; г) Мала Русија; д) 1725 ; ђ) 1755 Завод 58-63; Фреска 48-51	1+1+1+1+1+1=6
6.	4,5,3,2,1	(2/0)
7.	а) 1547-1606. б) 1856. Париски конгрес в) велики везир Мустафа паша Ђулијић и принц Еуген Савојски г) Каленберг	а) завод 67, фреска 55 б) завод 67, фреска 55 в) завод 69, фреска 56 г) завод 69, фреска 56 1+1+1+1=4
8.	а) почетак 14. Века б) Португалу в) Хенри Морепловац г) Жак Картије	а) з14, ф 19; б) з 27, ф в) з 27, ф 19; г) з 29, ф 20 1+1+1+1=4
9.	а) 1684., Усак Њутн б) Јохан Кеплер, читав универзум је поистоветио с часовником в) Френсис Бекон и Рене Декарт г) Андреас Весалијус, О саставу људског тела	а) з10, ф 7 б) з 10, ф 7 в) з 10, ф 7 г) з 11, ф 8 1/0+1/0+1/0+1/0=4
10.	а) код Петроварадина б) Аустрија, в) Карло Шести г) Еуген Савојски	1+1+1+1=4
11.	а) цар Рајстаг (Скупштина) б) Аустријски, угарски и чешки поседи в) француски краљ) Франсоа Први г) женидба сина Филипа Другог са Маријом Тјудор	1/0+1/0+1+1 =4
12.	а)Друга сеоба Срба (сеоба под Арсенијем Јовановићем Шакабендом) б) 1737 - 1739	1+1=2
13.	а) 1493; б) 1537; в) 1579; г) 1630	1+1+1+1=4
14.	2; 3; 4; 1	2/0
15.	а) 1651; б) 1679; в) 1689; г) 1701	1+1+1+1 =4

Укупно 50 поена

I место 50-48   II место 47-44

III место 43-40

На окружно (градско) такмичење пласирали су се сви који имају 40 и више поена